

Reken op thematiseren

Aafke Bouwman
Margreeth Mulder
Panama conferentie
2023

Thematiseren

Een betekenisvol, dynamisch
en interactief proces van leerlingen en
jou als professional

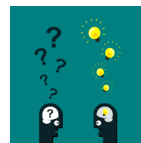
Thematisch werken: het thema is van
de professional/methode.

Thematiseren

Uitgangspunten	
Persoonlijke waarde	Interesse, betrokkenheid, kennis en ervaring
Sociaal culturele waarde	Wereldoriëntatie: Echte onderwerpen inbrengen van buiten in de kinderwereld. (soms fantasie) Kennis vergroten, kennisooft delen.
Wederkerigheid en dynamisch	Regie professional: doelen, inhouden en basisactiviteiten. Inbreng leerlingen op inhoud en activiteiten, spelverhalen in hoeken, onderzoeksvragen.
Beredeneerd aanbod/curriculum: Samenhang in doelen, inhouden, activiteiten. Kennis, spel, interactie	In interactie met de professional/leerlingen wordt geleerd in de zone naaste ontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> • Spel: hart van thematiseren groep 1-3 • Onderzoek en ontwerp vanaf groep (2) 4

Kennis, spel, interactie

Actief (en speelbaar) thema

**BOUWMAN
LAMMERS
VAN DE MORTEL**
 200 onderwijspedagogen 200

Fasen	Wat
Fase 1 Vorbereidingsfase	Planning, focusdoelen, inhouden, verplichte activiteiten. (themaplan) doelen SLO inhoudskaarten
Fase 2 Oriëntatiefase	Oriëntatie op thema inhoud met startactiviteit(en) Kennis en vragen verzamelen, spelverhalen in themahoek Onderzoek en ontwerp
Fase 3 Uitvoeringsfase Week 2-6	Werken en spelen en leren in het thema, bijstellen, uitbreiden, spelscripts, focussen, kansen in spel benutten, kennismuur vullen.
Fase 4 Afrondingsfase	Afsluiting thema: activiteit, feest, afbouw hoeken, kennisoogst...
Fase 5 Evaluatie en vervolg	Evaluatie bevindingen in IIn volgstestem, Doelen herhalen in nieuw thema. Aanzet/overgang naar nieuw thema.

Focusdoelen

- Doelen die je gepland aanbiedt en herhaalt via spel en in diverse activiteiten.
- Kennis en vaardigheden brede ontwikkeling.
- Staan in de themaplaning en worden geëvalueerd.

**BOUWMAN
LAMMERS
VAN DE MORTEL**
 200 onderwijspedagogen 200

Focusdoelen verbinden

(rekenen- thema 'wij ruimen afval op'):

Doel	Kansen in het spel (impliciet aan de nrdr)	Geplande activiteiten (expliciet aanbieden)
Resultatief tellen (tot ten minste 12)	Sorteren van voorwerpen, groepjes maken, waarbij resultatief tellen wordt uitgelokt. (kaartjes met aantallen erbij)	Memoryspel in kleine groepjes: Kaartjes met aantallen (gestructureerd) en kaartjes met getallen.
Voorwerpen sorteren op inhoud	In de milieustraat kunnen o.a. flessen/ emmertjes gesorteerd worden (in de watertafel kunnen inhouden gecheckt worden)	Buiten: spel 'waterflessen' uit Rekenplein
Ruimtelijke begrippen kennen, zoals voor, naast, achter, tegenover	Tijdens het spel in de verschillende hoeken tijdens spelbegeleiding aandacht voor ruimtelijke begrippen. Afval als vuilnismedewerker sorteren in het spel.	Oefenen van de begrippen, tijdens het sorteren van afval: de bak voor plastic staat naast de bak voor papier.
Vouwen met een vouwreeks		Vouwsels op verschillend niveau aanbieden. Extra: vouwen met kranten

**BOUWMAN
LAMMERS
VAN DE MORTEL**
 200 onderwijspedagogen 200

Reflectie voorbereiding professional (gericht op rekenen)

- Welke relevante gegevens heb ik meegenomen uit de vorige themaplanning?
- Komen alle domeinen in voldoende mate en in balans aan bod?
- Heb ik rekendoelen impliciet verwerkt in de speelleeromgeving (kansen voor spel) en komen bepaalde doelen expliciet aan bod als?
- Is er (functionele) verbinding met de inhoud van het thema?
- Is er in het aanbod voldoende uitdaging tot ontwikkeling op verschillende niveaus?

Observeren tijdens uitvoeringsfase

Begeleiden van rekenactiviteiten in het spel

Begeleiding vooraf:	Begeleiding tijdens:	Begeleiding naderhand:
-	-	-
-	-	-
-	-	-

Hoeken / spel in het thema

1. Welke rolgebonden handelingen en rollen zijn er te spelen? Welke spelscript(s) worden er bedacht?
2. Welke relatie ligt er of kan er gelegd worden (spelimpulsen geven) met **rekendoelen** passend binnen het spel?
3. Hoe kun je de rekensituaties verbreden en verdiepen (binnen het spel)?
4. Welke betekenisvolle probleemsituaties of conflicten kun je inbrengen?
5. Wat valt er te onderzoeken en ontwerpen?

Reflecteren door de professional

- Op welke momenten reflecteer ik?
- Hoe reflecteer ik?
- Wat kan ik aanscherpen?
- Hoe reflecteer ik met de kinderen?
- Hoe krijgt de thema-evaluatie een vervolg in het nieuwe thema?
- wat is de functie van het kindvolgsysteem in de thema-evaluatie?

Reflectie op het thema door de professional

- Is de themakeuze goed geweest? Wat sprak de kinderen wel / niet aan?
- Hebben de kinderen inhoudelijk voldoende geleerd van dit thema? (conform de vooraf gestelde inhoudelijke doelen/hebben *alle* kinderen voldoende kunnen leren)
- Welke keuzes in mijn pedagogisch-didactische aanpak hebben bijgedragen aan het leren en ontwikkelen van de kinderen?
- Welke keuzes had ik anders kunnen/moeten maken?
- Heb ik voldoende gebruik gemaakt van de kansen in het spel om het leren en ontwikkelen van de kinderen te stimuleren?
- Aandachtspunten die ik meeneem naar het volgende thema: ...

Kenmerkend voor thematiseren:

- het vergroten van de kennis over het thema (wereldoriëntatie)
- het interactieve proces
- spel als leidende activiteit
- de integrale benadering van het onderwijs
- planmatig en doelgericht werken, waarbij je het aanbod beredeneerd en verantwoord samenstelt
- het open karakter, waarbij je het thema al werkend verbreedt en verdiept

Dank voor jullie aandacht!

Aafke Bouwman en Margreeth Mulder